

ODÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü
Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi
Issn: 1309-9302 <http://sobiad.odu.edu.tr>
Cilt: 3 Sayı: 6 Aralık 2012

ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN ÖĞRENME STILLERİNİN BELİRLENMESİ (GAZİ ÜNİVERSİTESİ ÖRNEĞİ)

DETERMINATION OF UNIVERSITY STUDENTS' LEARNING STYLES (THE CASE OF GAZİ UNIVERSITY)

Pınar BİLASA*

Öz

Öğrenme stiline bilinmesi, bireyin karşılaştığı yeni bilgiyi hızlı ve iyi bir seviyede öğrenebilmesine, kendisini çevresindekilere daha iyi ifade edebilmesine ve çevresindekileri daha iyi anlayabilmesine olanak sağlar. Bu açıdan bakıldığında özellikle eğitim programları hazırlanırken öğrenme stili konusunun iyi bilinmesi öğrenme sürecini kolaylaştıran güçlü ve etkili bir yoldur. Bu çalışma, üniversite öğrencilerinin öğrenme stillerini belirlemek amacıyla yapılmıştır. Araştırma betimsel bir özellik taşımaktadır. Ankara Gazi Üniversitesi Endüstriyel Sanatlar Eğitim Fakültesi'nde 2010-2011 eğitim-öğretim bahar yarıyılında 1162 öğrenci üzerinde yapılan çalışmada, örneklem alınmamış tüm çalışma evreni üzerinde çalışılmıştır. Ancak araştırmaya 607 öğrenci katılmaya istekli olmuştur. Araştırma verileri, Nurettin Şimşek tarafından geliştirilen, "BİG 16 Öğrenme Biçimleri Envanteri" ile toplanmıştır. Elde edilen veriler ise, SPSS 15.0 Paket programı ile analiz edilmiştir. Yapılan analizler sonucunda; öğrencilerin bedensel-işitsel-görsel öğrenme tercihleri arasında görsel öğrenme stiline biraz daha fazla tercih ettikleri ortaya çıkmıştır.

Anahtar Kelimeler: Eğitim, Öğrenme, Öğrenme Stili, Öğrenme Stili Modelleri.

Abstract

Learning style helps learner to learn the new knowledge fast and at a good level, to express him/herself better to people around and to

* Dr. Gazi Üniversitesi Endüstriyel Sanatlar Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü

understand surroundings better. Knowing the learning style is a strong and effective way which facilitates learning process. This study has been conducted to determine the learning styles of university students. The number of the university students studying at these departments is 1162 for the 2010-2011 spring education years. The research hasn't been restricted to a certain sample. We have expected to reach the whole population. However, only 607 students have attended the research. The research data have been collected through the Inventory of Learning Styles BİG 16 which was developed by Nurettin Şimşek and tested for its validity and reliability. These data have been analyzed by means of SPSS 15.0 Packet Program. The results of the research have shown that the students hold mostly visual learning style.

Keywords: Education, Learning, Learning Style, Learning Style Models.

GİRİŞ

Bilgi toplumunun en önemli alt yapılarından birisi eğitimidir. Eğitim, öğrenme ve bilgi edinme sürecini ifade etmektedir. Bu süreçte bireyler diğer bireylerle ve çevreleriyle etkileşimde bulunarak temel yaşam becerilerini öğrenebilmekte ve bu becerilerini geliştirebilmektedir. Ancak her birey bu süreci farklı yollarla gerçekleştirmektedir. Bu farklılıklar kişilerin öğrenmeye yönelik stillerini ortaya koymaktadır. Dolayısıyla öğrenme sürecinde tek bir öğrenme stilinden ya da en iyi öğrenme stilinden bahsedilemez.

Bunun yanı sıra, bireylerin öğrenme stilleri belirlendiğinde ve bu stillere uygun ortamlar düzenlendiğinde başarı da artmaktadır. Öğrenmek ve öğretmek için birçok yol bulunmaktadır. Her öğrenci öğrenebilir ancak aynı şekilde öğrenemez. Dolayısıyla bütün öğrencilere uyan bir öğrenme stiline olduğu söylenemez. Bununla birlikte iyi veya kötü öğrenme stili de yoktur. Önemli olan her öğrenciye en uygun şekilde öğrenmesini sağlayacak stille öğretmektir (Mutlu, 2008:4-5). Bireylerin öğrenme stillerini fark etmelerini sağlamanın öğrenmeyi kolaylaştıran ve beraberinde de başarıyı getiren önemli bir etken olduğu söylenebilir. Başarı üzerinde önemli etkileri olduğu kabul edilen öğrenme stilleri üzerine pek çok araştırma yapılmıştır. Yapılan alan yazın taramalarında çok çeşitli öğrenme stili modellerinin olduğu görülmüştür. Bu modeller ve özellikleri şöyledir:

Öğrenme Stili Modelleri ve Özellikleri

Bu araştırma kapsamında ele alınan öğrenme stilleri modelleri şöyledir:

- ✓ Jung'ın öğrenme stili modeli
- ✓ Gregorc'un Zihin Stilleri Modeli (The Mind Styles Model)
- ✓ Dunn&Dunn Öğrenme Stili Modeli
- ✓ Bernice Mccarthy Öğrenme Stili Modeli
- ✓ Görsel, İşitsel, Kinestetik/Dokunsal Öğrenme Stili Modeli

Jung'ın Öğrenme Stili Modeli

Jung'ın öğrenme stili, bireyleri içe dönüklük ve dışa dönüklük olarak ayırmaktadır (Boeree, 2007: 11). Modele göre içe dönükler, memnuniyet ve güvenlik kaynakları için kendi içine bakmaya ihtiyaç duyarlar (Mamchur, 1996: 15). Dışa dönük olarak nitelendirdiği insanların ise dış dünyaya dönük faaliyetleri tercih ettiklerini belirtmektedir (Boeree, 2007: 11–12). Dışa dönüklük enerjinin dışa odaklanmasıdır. Onlar enerji, zevk ve memnuniyet kaynağı olarak dış etkileri aramaya çalışırlar (Mamchur, 1996: 11). Ona göre içe dönükler, utangaç olma eğiliminde, dışa dönükler ise sosyal olma eğilimindedirler (Boeree, 2007: 11–12). Genellikle dışa dönük insanların, kültürel yapı içinde daha fazla değer gördüğünü belirten Jung, içe dönüklerin kendi değerlerini bu yolla buldukları konusuna da dikkat çekmektedir.

Gregorc'un Zihin Stilleri Modeli

Gregorc'un yaptığı Zihin Stilleri Modeli (The Mind Styles Model) pek çok alanda-egitim, sağlık, endüstri, hükümet, evlilik ve aile danışmanlığı sektörlerinde kullanılmıştır (<http://gregorc.com/gregorc.html>). Bu modelde Gregorc, insanların zihinsel niteliklerini dört farklı kategoride birleştirmiştir. Bunlar; Somut Sıralı (CS), Soyut Sıralı (AS), Somut Rastlantısal (CR) ve Soyut Rastlantısal (AR) şeklindedir (Ginnis, 2008: 5). Gregorc her kategori için kesin yüzdelerine sahip olmamasına rağmen, her iki cinsiyet üzerinde yaptığı araştırmalarda, tüm yaş aralıkları, yetenek, sosyo-ekonomik düzey, etnik yapı üzerinde bu genellemenin geçerli olduğunu savunmaktadır. Bu modele ilişkin bulguların tutarlı olduğunu yıllar boyunca yaptığı çalışmalar sonucunda elde ettiğini belirtmektedir (Ginnis, 2008: 6). Ona göre; okumayı seven, yalnız çalışmaktan hoşlanan, farklı kaynakları araştırmayı seven, kuramlardan hoşlanan, ani karar vermekten kaçınan, yazarak çalışmayı tercih eden kişilerin soyut sıralı öğrenme stiline sahiptir. Uygulamalı çalışmalardan hoşlanan, düşünmekten ve çok fazla konuşmaktan hoşlanmayan, ne

yapılacağını tam olarak söylenmesinden hoşlanan, düzenli olmaktan hoşlanana, ayrıntılara dikkat eden, hata yapmaktan hoşlanmayanların somut sıralı öğrenme stiline sahiptir. Açık uçlu problemleri çözmeyi seven, kendisi için çalışmaktan hoşlanan, düşüncelerini denemekten hoşlanan, hata yapmaktan kaçınmayan, bir şeyler için çaba göstermeyi seven kişilerin soyut rastlantısal öğrenme stiline sahiptir. Grup çalışması yapmaktan hoşlanan, hayal gücünü kullanmak isteyen, empati kurmaktan hoşlanan, drama, sanat ve müziği kullanmaktan hoşlanana, çalışırken eğlenmekten hoşlanan, insanlarla ilgili olan işlerde çalışmayı seven kişilerin somut rastlantısal öğrenme stiline sahiptir (Ginnis, 2008: 7).

Dunn&Dunn Öğrenme Stili Modeli

Bu model her bir bireyin biyolojik ve gelişimsel özelliklerinde tek olduğu teorisi üzerine kurgulanmıştır. Öğrencilerin en iyi, bireysel olarak farklı yollarla öğrendiğini savunan model, öğrencilerin hangi yolla öğrendiğinin belirlenmesi gerektiği, daha sonra öğrenilecek bilgilerin, öğrencilerin bireysel öğrenme tercihleri ya da stilleri ile uyumlu öğrenme durumları düzenleyerek öğretimi planlamaları için kullanılması gerektiğini vurgular (Kaf Hasırcı, 2005: 300). Dunn ve Dunn öğrenme stili modelinin yirmi bir elementi vardır. bu elementler sınıflandırıldığında yakın çevre (ses, ışık, sıcaklık, ve eşya/oturma takımları), edinilmiş duygusallık (motivasyon, istikrar, sorumluluk [uyum/ uyumsuzluk] ve kendi düşüncelerini gerçekleştirmek için gerek olanakları gerekse yapıları düzenlemek), sosyal tercihler (en iyi yalnız, çiftle, küçük bir grupla, ekibinin bir parçası olarak ya da bir meslektaşla bir yetişkin otorite ile öğrenmek), fizyolojik özellikler (güçlü algı, gün içindeki enerji seviyeleri ve öğrenmek için ihtiyaç duyulan hareket ve/veya kapasite) ve beyne işleme tercihleri (global/analitik, sağ/sol ve tepkisel/derin düşünen) olarak sınıflandırılmaktadır (Dunn ve Dunn, 1993: 4-5).

Bernice Mccarthy Öğrenme Stili Modeli

McCarthy, 4MAT sistemi olarak bilinen teorisini, öğretmenlerin farklı öğrenenleri temele alan öğretimleri düzenlemelerine yardım etmek amacıyla geliştirmiştir. 4MAT sistemi, sekiz adımdan oluşan bir döngüdür. McCarthy, bu döngünün bireylerin öğrenme stilleri ve beyinin baskın işleme tercihinden yararlanılarak oluşturduğunu belirtmektedir (McCarthy, 1990: 31). 4MAT sisteminde yer alan öğrenme tercihleri ise görerek öğrenenler, analitik öğrenenler, hissederek öğrenenler ve dinamik öğrenenler olarak sınıflandırılmaktadır. Görerek öğrenenler; bilgileri somut bir şekilde ve düşünerek işlerler. Öğrenmede, kendi deneyimlerini kullanmaktan ve fikirlerini paylaşmaktan hoşlanırlar. Çalışırken başka

kişilere ihtiyaç duyarlar. Öğrenmek için her tarafa bakmak ve her tarafı görmek isterler, gördüklerinde bir mana ararlar. Zor karar verirler (McCarthy, 1990: 32). En çok tercih ettikleri soru ise “neden”dir (McCarthy, 1987: 37). Analitik öğrenenler; bilgiyi soyut bir şekilde ve derin düşünerek işlerler. Fikirler, düşünceler yoluyla öğrenirler. Öğrenirken bir uzmanın düşüncesine ihtiyaç duyarlar. Titiz, detaycı ve çalışkandır. Geleneksel sınıf ortamından ve ilginç fikirler bulmaktan hoşlanırlar (McCarthy, 1990: 32). En çok tercih ettikleri soru “ne”dir (McCarthy, 1987: 39). Hissederek öğrenenler; bilgileri soyut olarak ve aktif düşünerek işlerler. Teori ve pratiği bütünleştirirler ve teori ile pratiği hisleriyle test ederek öğrenirler. Bir şeyin faydalı olduğuna inanırlarsa, onu o zaman kullanırlar. Stratejik düşünmeye değer verirler. İnsanların deneyimleri ve düşüncelerini meral ederler. Kalplerinin sesine göre doğru ve gerçeği düzenlerler. Öğrendiklerini hemen uygulamak isterler (McCarthy, 1990: 32). En çok tercih ettikleri soru “nasıl”dır (McCarthy, 1987: 41). Dinamik öğrenenler ise; bilgileri somut olarak ve aktif bir şekilde işlerler. Deneme yanılma yoluyla öğrenirler. Yeni şeyler öğrenmek konusunda heveslidirler. Esnek işlerde başarılıdırlar. Risk almaktan hoşlanırlar (McCarthy, 1990: 32). En çok tercih ettikleri soru: “ise”dir (McCarthy, 1987: 43).

Görsel, İşitsel, Kinestetik/Dokunsal Öğrenme Stili Modeli

Öğrenme stillerini görsel, işitsel, kinestetik/dokunsal olarak üç ana özellikte toplayan kaynaklarda vardır. Walter B.Barbe ve Michael N. Milone, Jr. (1980) öğrenme stillerini üç grupta topladığı bilinmektedir: görsel, işitsel ve dokunsal. Barbara K.Given (1997) ve Barbe Swassing’de öğrenme stillerini görsel, işitsel ve dokunsal olarak gruplayanlar arasındadır (Molden, 2001).

Görseller, görerek öğrenirler, onlar için önemli olan renkler ve görüntülerdir. Her zaman etrafındakileri görebilecek mesafede dururlar. Daha çok yazarak öğrenirler. Görsellerin zihinleri bir video kamera gibi çalışır. Onlar için yüzler isimlerden daha anlamlıdır, göz teması kurmaya özen gösterirler. Genelde yukarı bakarak düşünürler. Kıyafetlerinin rahatlığından çok renk uyumu daha önemlidir. Vücut yapıları; genellikle sıkı ve incedir. Göz hareketleri, sık ve ritmik bir şekildedir. Nefes alma göğsün üst kısmından olur. Ses tonu genizden gelir ve yüksektir. Konuşma temposu hızlı ve kelimelerin patlaması biçimindedir. Eller ve kollar, konuşma anında çok fazla kullanılır. Deri renkleri, soluktur (Steven, R.&Sikes, 1997).

İşitseller, duyarak öğrenirler ve konuşmayı çok severler. Daima işitebilecekleri mesafede dururlar. Kulak hizasına bakarak düşünürler. Şiir

gibi konuşurlar. İşitsellerde konuşurken konuyu dağıtıp başka şeylerden bahsetmek çok yaşanan bir durumdur. Ritmik yürürler ve kıyafetlerini parlak, hışırtılı veya birbirine değdiğinde ses çıkarabilen kumaşlardan seçerler. İşitsel temsil sistemini ağırlıklı kullanan kişilerin duruşları, kambur gibidir. Başları bir tarafa doğru yana yatık vaziyettedir. Göz hareketleri, kulak hizasında sağa sola doğru hareket eder. Göğüsün orta kısmından nefes alıp verirler. Ses tonları berrak ve akıcıdır. Konumsa tempoları, ritmik ve ahenklidir. Eller ve kollar, telefonla konuşuyormuş gibi kulağa yakındır. Ya da ellerini-kollarını çene ve ağızda tutarlar. Deri renkleri, parlaktır (Steven, R.&Sikes, 1997).

Dokunsal kişiler kararlarını işitsellik veya görsellikten ziyade hislerine göre verirler. Dokunarak hissetmek onlar için önemlidir. Dokunabilecekleri mesafede dururlar. Konuşmaları ve hareketleri çok yavaştır. Bir şeyi yaparak öğrenirler. Konuşurken karşılarındaki kişilere daha yakın dururlar. Genelde konuşurken hisleriyle bağlantı kurmak için aşağıya ve sağa bakarak cevap verirler (Molden, 2001). Rahat, yumuşak ve bol kıyafetler giyerler ve rahat bir şekilde otururlar. Vücut yapıları, kilolu ya da atletiktir. Duruşları, kilolu olanlarda kafa omuzların arasında gömülmüş şekildedir. Atletik yapıdakilerin geniş omuzları vardır ve dik dururlar. Göz hareketleri, aşağıya ve sağa doğrudur. Nefes alma, karından, derin ve tam şekildedir. Ses tonları, duygusal, derin ve alçak seviyededir. Konuşma tempoları, düşüktür ve konuşurken sık sık ara verme şeklindedir. Bu karşılıklı konuşmaları kesintiye uğratar (Steven, R.&Sikes, 1997).

Görüldüğü gibi bireylerin hangi öğrenme stiline sahip olduklarını ortaya koymaya çalışan çok çeşitli modeller ortaya atılmıştır. Gün geçtikçe de bu modeller ve bireylerin öğrenme stillerindeki farklılıklar artmakta ve bu konu güncelliğini korumaya devam etmektedir. Bu konu üzerinde yapılan çalışmaların güncelliğini korumasının en büyük sebeplerinden birisi de Ekici (2003: 14)'ye göre bireylerin kariyer seçiminde, doğru ve yanlış arasındaki farkı anlayabilmesinde, boş zamanını iyi değerlendirebilmesinde, kendini iyi bir şekilde ifade edebilmesinde öğrenme stillerinin etkili olmasıdır. Özellikle de üniversite öğrencileri açısından kazanılması oldukça yararlı olan bu özelliklerin bu yolla tespit edilerek kullanılması başarıyı beraberinde getirebilir. Bu doğrultuda araştırmanın temel amacı; üniversite öğrencilerinin öğrenme stillerini tespit etmek olarak belirlenmiştir.

Ayrıca bu tespitin ardından aşağıdaki sorulara da cevap aranarak çalışma evrenin öğrenme stilleri ile cinsiyet, sınıf ve bölüm açısından ilişkisine de bakılmıştır.

Üniversite öğrencilerinin öğrenme stilleri;

- cinsiyete göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?
- sınıfa göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?
- bölüme göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?

YÖNTEM

Araştırmada, üniversite öğrencilerinin hangi stile sahip olduğunu belirlemek amaçlandığından çalışma tarama modeli kullanılmıştır. Tarama modeli geçmişte ya da halen var olan bir durumu var olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımıdır [13]. Araştırmada, üniversite öğrencilerinin sahip oldukları öğrenme stillerinin cinsiyet, sınıf ve bölümlere göre farklılaşıp farklılaşmadığı da test edilmiştir. Araştırmanın yapıldığı Ankara Gazi Üniversitesi Endüstriyel Sanatlar Eğitim Fakültesi'nde dört bölüm (Aile ve Tüketici Bilimleri Eğitimi, Bilgisayar Eğitimi, Endüstriyel Teknoloji Eğitimi, İşletme Eğitimi) bulunmaktadır. Bu bölümlere devam eden üniversite öğrencilerinin toplam sayısı 2010–2011 eğitim-öğretim yılı itibarıyla 1162'dir. 1.sınıfa öğrenci alınmadığından araştırma, aynı yıl 2., 3. ve 4. sınıf öğrencileriyle yapılmış ve cinsiyet, sınıf, bölüm ilişkileri ile sınırlı tutulmuştur. Sayısı bilinen 1162 kişiden oluşan evren üzerinden çalışılma başlatılmış örneklem seçimine gidilmemiştir. Anketlerin uygulanmasında araştırmaya katılmayı isteyen 607 üniversite öğrencisi ile çalışma tamamlanmıştır. Buna göre araştırmaya katılan üniversite öğrencilerinin cinsiyete göre dağılımları tablo 1'de verilmiştir.

Tablo 1: Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Cinsiyete Göre Dağılımı

Cinsiyet	n
Kız	307
Erkek	300
Toplam	607

Araştırmaya katılan üniversite öğrencilerinin sınıflara göre dağılımı tablo 2'te verilmiştir.

Tablo 2: Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Sınıflara Göre Dağılımı

Sınıf	n
İkinci	180
Üçüncü	229
Dördüncü	198
Toplam	607

Araştırmaya katılan üniversite öğrencilerinin bölümlere göre dağılımı ise tablo 3'te verilmiştir.

Tablo 3: Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Bölümlere Göre Dağılımı

Bölüm	n
Endüstriyel Teknoloji Eğitimi Bölümü	148
Bilgisayar Eğitimi Bölümü	180
İşletme Eğitimi Bölümü	143
Aile ve Tüketici Bilimleri Eğitimi Bölümü	136
Toplam	607

Yukarıda ortaya koyulan öğrenci profili üzerinden bu öğrencilerin öğrenme stillerini belirlemek üzere, Nurettin Şimşek tarafından (Şimşek, 2002), ortaöğretim ve yükseköğretim öğrencilerinin (16–24 yaş grubu) öğrenme stillerini tespit etmek amacıyla geliştirdiği “BİG 16 Öğrenme Biçemleri Envanteri”nden faydalanılmıştır. Envanter öğrenme stillerini; bedensel, işitsel ve görsel olmak üzere ayırmakta ve her bir öğrenme biçemi ile ilgili 16 madde olmak üzere toplam 48 maddeden oluşmaktadır. Envanter “Kesinlikle Katılıyorum=2, Katılıyorum=1, Kararsızım=0, Katılmıyorum=-1, Kesinlikle Katılmıyorum=-2” seçenek ve puanlarından oluşmaktadır. Buradaki Katılmıyorum ve Kesinlikle Katılmıyorum olumsuz yanıtları hangi öğrenme stiline aitse o stilin öğrenci tarafından tercih edilmediğini, öğrencinin o stile tepkili olduğunu göstermektedir [14]. Aşağıda öğrencilerin maddelere verdikleri yanıtların hesaplanmasında aşağıdaki yollar izlenmiştir.

BEDENSEL				İŞİTSEL				GÖRSEL			
05	07	10	11	01	03	08	09	02	04	06	12
15	16	18	19	13	17	21	22	14	20	25	28
23	24	27	32	26	29	31	33	30	35	36	37
34	38	41	45	39	42	44	47	40	43	46	48

- Her bir madde için; öğrencinin katılma düzeyine ilişkin kod rakamı (-2'den 2'ye kadar) çizelge üzerine not edilmiştir

(Kesinlikle katılıyorum 2, Katılıyorum 1, Kararsızım 0, Katılmıyorum-1, Kesinlikle katılmıyorum -2).

2. Her bir kategoriye yazılan rakamların matematiksel toplamı (-32 ile 32 arasında değişen bir sayı) o kategorinin altındaki boşluğa yazılmıştır.
3. 7 ile (-7) arasındaki puanları dikkate alınmamıştır. 8 ile 32 arasında değişen puanlar için öğrencinin o öğrenme stiline sahip olduğuna karar verilmiştir. (-8) ile (-32) arasında değişen puanlarda öğrencinin o öğrenme stiline tepkili olduğu düşünülmüştür.
4. (+) değerli puanlar büyükten küçüğe doğru sıralanmıştır. Puanlardan en büyük değere sahip olan baskın, ikinci büyük değere sahip olan ikincil, en küçük değere sahip olan ise o öğrencinin üçüncül öğrenme stilini ortaya koymaktadır.
5. Puanların birbirine çok yakın çıkması durumunda ise öğrencinin birden fazla öğrenme stiline biçeme sahip olduğu şeklinde yorumlanmıştır.

Şimşek'in (2002), envanterin tümüne ilişkin elde ettiği ölçümler için güvenilirlik katsayısı: .844'dır. Bu araştırma kapsamında bu envanterden elde edilen ölçümlerin güvenilirliği cronbach's alpha ile hesaplanmış ve $\alpha = .879$ 'dur.

BİG 16 Öğrenme Stilleri (Biçemleri) Envanteri ilgili fakültenin öğrenci işlerinden temin edilen öğrenci sayılarına göre çoğaltılmış, 14-31 Mart 2011 tarihleri arasında dersin sorumlu öğretim elemanından izin alınarak ders saatleri içinde araştırmaya katılmak isteyen öğrencilere uygulanmıştır. Ayrıca söz konusu envanter, öğrencilerin ilgili maddeleri gözden kaçırmamaları için bizzat uygulanmış ve öğrencilerden kontrol edilerek geri toplanmıştır. Envanterden elde edilen veriler, araştırmanın amacına uygun olarak SPSS for Windows 15.0 Paket programı ile analiz edilmiştir. Çalışma grubunu oluşturan bireylerin sayısı yeterince büyük olduğundan, kullanılan tüm istatistiksel işlemlerde, 0.05 anlamlılık düzeyi kullanılmış, ortalama (\bar{x}), standart sapma, t testi ve anlamlılık düzeyi değerlerine yer verilmiştir.

BULGULAR

Burada öncelikle öğrencilerin baskın olarak kullandıkları öğrenme stilleri tespit edilmiş ardından araştırma sorularına ilişkin bulgu ve yorumlara yer verilmiştir.

Tablo 4: Baskın Öğrenme Stilleri

Baskın Öğrenme Stili	n
Baskın stili olmayan	47
Bedensel	62
İşitsel	54
Görsel	385
Bedensel-Görsel	16
İşitsel-Görsel	11
Bedensel-İşitsel	5
Tepkili	27
Toplam	607

Tablo 4 incelendiğinde üniversite öğrencilerinin yarısından fazlasının (%63,4) baskın olarak görsel öğrenme stillini kullandıkları görülmektedir. Bunu bedensel (%62) ve işitsel (%54) öğrenme tercihleri izlemektedir. Bu durum görsel öğrenme stillerinin üniversite öğrencileri arasında diğer öğrenme stillerine oranla daha fazla tercih edildiği şeklinde yorumlanabilir. Bunun yanı sıra tabloda bazı öğrencilerin iki stili birden tercih ettikleri, bazılarının öğrenme stiline tepkili olduğu, bazılarının ise baskın bir öğrenme stilini kullanmadıkları görülmektedir. Bu durum

Üniversite öğrencilerinin sahip oldukları öğrenme stillerine göre dağılımının t testi sonuçları ise Tablo 5'te verilmiştir.

1. Üniversite öğrencilerinin öğrenme stilleri cinsiyete göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?

Tablo 5: Öğrenme Stili ve Cinsiyet Arasındaki Farka Yönelik t Testi Sonuçları

Öğrenme Stilleri	Cinsiyet	n	Ort.(\bar{X})	s.s.	s.d.	t	p
BEDENSEL	Kız	307	7,514	7,42164	605	1,06	0,288
	Erkek	300	8,166	7,67301			
İŞİTSEL	Kız	307	8,951	7,37206	605	3,35	0,001*
	Erkek	300	6,860	8,00086			
GÖRSEL	Kız	307	13,869	8,13867	605	1,76	0,078
	Erkek	300	12,673	8,55750			

*p< .05

Tablo 5 incelendiğinde, öğrencilerin cinsiyetleri açısından öğrenme stilleri arasında işitsel öğrenme stiline göre toplam ortalamalar açısından anlamlı fark olduğu tespit edilmiştir ($t= 3,35$, $p< .05$). Bu farkın erkek öğrencilere oranla ($\bar{x} = 6,86$) kız öğrencilerin lehine ($\bar{x} = 8,95$) olduğu görülmektedir. Diğer bir deyişle kız öğrenciler erkek öğrencilere oranla işitsel öğrenme stilini daha fazla tercih etmektedirler. Genel olarak bakıldığında ise öğrencilerin görsel öğrenme stilini ($\bar{x} =13,27$), bedensel ($\bar{x} =7,83$) ve işitsel ($\bar{x} =7,91$) öğrenme stiline göre daha fazla tercih ettikleri görülmektedir. Bu durum Endüstriyel Sanatlar Eğitim Fakültesi'nde yer alan derslerin görsel öğrenme stilini ağırlıklı kullanmayı gerektirdiği şeklinde yorumlanabilir.

1. Üniversite öğrencilerinin öğrenme stilleri sınıfa göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?

Tablo 6: Öğrenme Stili ve Sınıf Arasındaki İlişki ve Sınıflara İlişkin Varyans Analizi

Öğrenme stilleri	Sınıf	n	Ort.(\bar{X})	s.s.	Varyans Kaynağı	s.d.	Kareler Toplamı	Kareler Ortalaması	F	p
BEDENSEL	2	180	7,90	6,96	Genel	606	34522,853			
	3	229	7,28	7,66	Guruplar arası	2	134,617	67,309	1,182	,307
	4	198	8,40	7,90	Guruplar içi	604	34388,236	56,934		
	Toplam	607	7,83	7,54						
İŞİTSEL	2	180	8,07	7,23	Genel	606	36433,881			
	3	229	7,85	7,44	Guruplar arası	2	6,121	3,061	0,051	,951
	4	198	7,84	8,56	Guruplar içi	604	36427,760	60,311		
	Toplam	607	7,91	7,75						
GÖRSEL	2	180	13,79	7,65	Genel	606	42381,947			
	3	229	13,17	7,83	Guruplar arası	2	75,030	37,515	0,536	,586
	4	198	12,92	9,51	Guruplar içi	604	42306,917	70,045		
	Toplam	607	13,27	8,36						

$p>.05$

Tablo 6 incelendiğinde farklı sınıflarda okuyan öğrenciler arasında bedensel-işitsel-görsel öğrenme tercihleri açısından anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Bir diğer anlatımla, öğrencilerin öğrenme stilleri devam ettikleri sınıf düzeyinde anlamlı bir farklılık göstermemektedir (bedensel için $F= 1,182$; $p>.05$ işitsel öğrenme stili için $F= 0,051$; $p>.05$ görsel öğrenme stili için $F=0,536$; $p>.05$).

2. *Üniversite öğrencilerinin öğrenme stilleri bölüme göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?*

Tablo 7: Öğrenme Stili ve Bölüm Arasındaki İlişki Bölümlere İlişkin Varyans Analizi

Öğrenme stilleri	Bölüm	n	Ort.(\bar{X})	s.s.	Varyans Kaynağı	s.d .	Kareler Toplamı	Kareler Ortalaması	F	P
BEDENSEL	ETE	148	8,3243	7,60435	Genel	606	34522,853			
	BE	180	7,6167	7,12951	Guruplar arası	3	169,158	56,386	,990	,397
	İŞL	143	7,0769	8,53417	Guruplar içi	603	34353,695	56,971		
	ATBE	136	8,3971	6,89206						
	Toplam	607	7,8369	7,54774						
İŞİTSEL	ETE	148	8,3041	7,80952	Genel	606	36433,881			
İŞİTSEL	BE	180	6,2444	6,88584	Guruplar arası	3	739,384	246,461	4,164	,006 *
	İŞL	143	8,7972	8,79305	Guruplar içi	603	35694,497	59,195		
	ATBE	136	8,7868	7,33476						
	Toplam	607	7,9176	7,75383						
	GÖRSEL	ETE	148	14,5946	7,93326	Genel	606	42381,947		
GÖRSEL	BE	180	12,4556	7,79294	Guruplar arası	3	386,607	128,869	1,850	,137
	İŞL	143	13,1538	10,18374	Guruplar içi	603	41995,340	69,644		
	ATBE	136	13,0662	7,27574						
	Toplam	607	13,2784	8,36285						

*p<.05

Tablo 7 incelendiğinde; öğrencilerin okudukları bölümler ile bedensel (F= ,990 ; p>,05) ve görsel (F=1,850 ; p>,05) öğrenme tercihleri arasında anlamlı bir farklılık bulunmadığı görülmektedir. Bu durumun sınıfların ve bölümlerin öğrenme stilleri üzerinde bir avantaj veya dezavantaj olarak görülmemesi şeklinde yorumlanabilir. Öğrencilerin okudukları bölümler ile işitsel öğrenme tercihleri (F= 4,164 ; p<,05) arasında ise anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Farklılığın hangi bölümden kaynaklandığını gösteren çoklu karşılaştırma testi (Tukey testi) sonuçlarına ilişkin tablo ise aşağıda verilmiştir.

Tablo 8: Çoklu Karşılaştırma (Tukey Testi) Sonuçları

İşitsel Stili	Öğrenme	ETE	BE	İŞL	ATBE
ETE		-	-	-	-
BE		-	-	*	*
İŞL		-	*	-	-
ATBE		-	*	-	-

Tablo 8’da görüldüğü gibi işitsel öğrenme stili için Bilgisayar Eğitimi Bölümü-Aile ve Tüketici Bilimleri Bölümü, Bilgisayar Eğitimi Bölümü-İşletme Eğitimi Bölümü, İşletme Eğitimi Bölümü-Bilgisayar Eğitimi Bölümü, Aile ve Tüketici Bilimleri Bölümü-Bilgisayar Eğitimi Bölümü arasında anlamlı bir fark olduğu görülmektedir. Buna göre en yüksek işitsel öğrenme stili puanı işletme eğitimi bölümüne ($\bar{x} = 8,79$) ait olup, Aile ve Tüketici Bilimleri Bölümünün işitsel öğrenme stil puanı ($\bar{x} = 8,78$) ise Bilgisayar Eğitimi Bölümü ile Endüstriyel Teknoloji Eğitimi Bölümüne göre daha yüksektir.

SONUÇLAR

Bu araştırmayla, Ankara Gazi Üniversitesi Endüstriyel Sanatlar Eğitim Fakültesinde okuyan toplam 607 öğrencinin hangi öğrenme stillerine sahip oldukları tespit edilmiştir. Buna göre ortaya çıkan sonuçlar maddeler halinde aşağıda vermiştir.

1. Öğrencilerin BİG 16 Öğrenme Stilleri (Biçimleri) Envanterine göre Endüstriyel Sanatlar Eğitim Fakültesinde farklı öğrenme stiline sahip öğrenciler okumaktadır. Öğrenciler; görsel öğrenme stili, bedensel ve işitsel öğrenme stillerine göre daha fazla tercih etmektedirler.
2. Araştırmaya katılan erkek öğrenciler kız öğrencilere göre biraz daha fazla bedensel öğrenme stili tercih ederken, kız öğrenciler erkek öğrencilere göre, işitsel ve görsel öğrenme stillerini daha fazla tercih etmektedirler.
3. Öğrencilerin bedensel-işitsel-görsel öğrenme stilleri devam ettikleri sınıf açısından bir değişiklik göstermemektedir.
4. Öğrencilerin bedensel ve görsel öğrenme stilleri bölümlere göre değişmezken işitsel öğrenme stili değişmektedir. Öğrencilerin işitsel öğrenme stilleri Bilgisayar Eğitimi Bölümü ile Aile ve Tüketici Bilimleri Bölümleri arasında, Bilgisayar Eğitimi Bölümü ile İşletme Eğitimi Bölümü arasında, İşletme Eğitimi Bölümü ile Bilgisayar Eğitimi Bölümü arasında, Aile ve Tüketici Bilimleri Bölümü ile de Bilgisayar Eğitimi Bölümü arasında değişiklik göstermektedir.

KAYNAKÇA

- BOEREE, C. George (2006). "Personality Theories. Carl Jung 1875–1961". *Psychology Department Shippensburg University Original E-Text*: 1–17. [<http://www.ship.edu/%7Ecgboeree/perscontents.html>. (27.04.2011)].
- DUNN, Rita&DUNN, Kenneth (1993). *Teaching Secondary Students Through Their Individual Learning Styles*. USA.
- EKİCİ, Gülay (2003). *Öğrenme Stiline Dayalı Öğretim ve Biyoloji Dersi Öğretimine Yönelik Ders Planı Örneği. (Birinci Baskı)*. Ankara: Gazi Kitapevi.
- GİNNİS, Paul Sharon (2008). "Learning Styles Revisited". *L2L In Derby City. October 2008 – July 2009*. s. 1–10. [www.derby.gov.uk/NR/rdoonlyres/.../LearningStylesRevisited.pdf (27.04.2011)].
<http://gregorc.com/gregorc.html> (05.05.2011).
- KAF HASIRCI, Özlem (2005). "Görsel Öğrenme Stilllerine Göre Düzenlenen Öğretimin Akademik Başarı ve Kalıcılığa Etkisi". *Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 14(2). s. 299–314.
- KARASAR, Niyazi. (2012). *Bilimsel Araştırma Yöntemi. (24. Basım)*. Ankara: Nobel Yayınevi.
- MAMCHUR, Carolyn. (1996). *A Teacher's Guide To Cognitive Type Theory&Learning Style*. Virginia.
- MCCARTHY, Bernice (1987). *The 4MAT System*. Barrington Hills, Illinois: ABD.
- _____ (1990). "Using the 4MAT System to Bring Learning Styles to Schools". *Educational Leadership*. October, s. 31–37.
- MOLDEN, David (2001). *NLP Business Masterclass*. Great Britain: Pearson Education Limited.
- MUTLU, Mehmet. (2008). "Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Öğrenme Stilleri". *Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Dergisi*. 17. s. 1–21.
- SİKES, Rex Steven (1997). *Ultimate NLP Home Study Course*. Island: IDEA Seminars, Inc.
- ŞİMŞEK, Nurettin (2002). "BİG16 Öğrenme Biçimleri Envanteri." *Eğitim Bilimleri ve Uygulama*,1(1), s.33–47.